

ILMAILUHALLINTO

LUFTFARTSFÖRVALTNINGEN
FINNISH CIVIL AVIATION AUTHORITY

TOIMINTAKERTOMUS

2006

Ilmailuhallinnon toimintakertomus 2006

SISÄLLYSLUETTELO

1 Johdon katsaus toimintaan	4
2 Tuloksellisuuden kuvaus	5
2.1 Toiminnan vaikuttavuus	5
2.2 Toiminnallinen tuloksellisuus.....	6
2.2.1 Toiminnallinen tehokkuus	6
2.2.2 Tuotokset ja laadunhallinta	6
2.2.3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	9
2.2.4 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	11
2.3 Tulosanalyysi ja johtopäätökset	12
3 Tilinpäätöslaskelmien analyysi.....	13
3.1 Rahoituksen rakenne.....	13
3.2 Talousarvion toteutuminen	13
3.3 Tuotto- ja kululaskelma	14
3.4 Tase	15
4 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	15
5 Määräajoin tehtävien kokonaisarviointien tulokset.....	15
6 Yhteenvetotiedot väärinkäytöksistä	15
7 Allekirjoitukset ja määrääjat	16
Liite: Tilinpäätös 2006	17

1 Johdon katsaus toimintaan

Vuosi 2006 oli Ilmailuhallinnon ensimmäinen toimintavuosi. Arvioitaessa kuluneen vuoden toimintaa ja tuloksellisuutta onkin ensimmäiseksi huomioitava uuden viraston käynnistykseen, ohjeistukseen ja toimintojen uudelleenorganisointiin liittyneet haasteet. Ilmailuhallintoon siirtyi ilmailulaitoksen viranomaisyksiköiden, Lentoturvallisuushallinnon ja Lentoliikennehallinnon koko henkilöstö tehtävineen. Muissa Ilmailulaitoksen yksiköissä hoidetut viranomaistehtävät siirtyivät myös Ilmailuhallinnon vastuulle, kuitenkin siten, että henkilöstö ei siirtynyt tehtävien mukana. Nämä viranomaistehtävät liittyivät ilmailun ympäristöasioihin, ilmaliikenteen sujuvuuteen, lentoesteisiin, etsintä- ja pelastuspalveluun, ilmatiedotuspalveluun ja ilmailun tilastoihin. Uusina toimintoina tulivat myös henkilöstö-, talous-, ja tietohallinto.

Ensimmäinen toimintavuosi jouduttiin aloittamaan noin kahdenkymmenen hengen vajauksella ja merkittävästi suunniteltua pienemmällä budjetilla. Kaupallisen ilmailun voimakkaan kasvun tarjoamien mahdollisuuksien vuoksi siirtyi vuoden aikana lisäksi yhdeksän vakituista työntekijää toisen työnantajan palvelukseen ja eläkkeelle jäi viisi henkilöä. Uutta henkilöstöä palkattiin 27. Uuden henkilöstön koulutus ja perehdyttäminen vei huomattavan osan käytössä olleista henkilöstöresursseista. Tässä tilanteessa koko henkilöstö on vuoden aikana työskennellyt esimerkillisesti ja asetetut toiminnalliset tavoitteet on valtaosaltaan kyetty saavuttamaan.

Lupakirja- ja kelpuutushakemuksille asetetusta palvelutasotavoitteesta jäätiin jonkun verran jälkeen. Muilta osin kyettiin ilmailun valvontatoiminta ja asiakaspalvelu hoitamaan asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Keskittyminen viraston päätehtävien hoitamiseen hidasti jossain määrin toimintajärjestelmän ja osaamisen johtamisen järjestelmän rakentamista.

Loppuvuonna tehtiin asiakaspalvelututkimus, jossa haastateltiin 452 Ilmailuhallinnon lupakirja-asiakasta. Henkilöstömme sai parhaat arviot palvelun asiantuntemuksesta (8,32/10), neuvonnan virheettömyydestä (8,31) ja palvelun ystävällisyydestä (8,18). Tätä voidaan pitää hyvänä tuloksena tilanteessa, jossa vaihtuvuus on ollut suurta ja henkilöstövajaus huomattava. Heikoin arvosana (7,24) tuli palvelun nopeudesta.

Ilmailuhallinnon keskeisimpänä tehtävänä on huolehtia ilmailun yleisestä turvallisuudesta. Kaupallisen liikenteen osalta oli kulunut vuosi hyvä ja turvallisuus on säilynyt korkealla kansainvälisellä tasolla. Ilmailuyrityksiin tehdyissä toimintatarkastuksissa ja saaduissa poikkeamaraporteissa tulee kuitenkin esille ongelmia jotka puoltavat viranomaisvalvonnan jatkuvaa tehostamista.

Ilmailua koskevat säädökset valmistellaan ja päätetään entistä enemmän Euroopan yhteisön tasolla ja muutaman vuoden kuluttua lähes koko ilmailua säätelevä normisto kostuu EU-asetuksista ja direktiiveistä. Ilmailuhallinto pitääkin yhtenä keskeisenä tavoitteenaan aktiivista vaikuttamista säädösvalmisteluun niin, että yhteiset eurooppalaiset normit huomioivat mahdollisimman hyvin suomalaisen ilmailun tarpeet ja erityispiirteet. Suomen menestykseläs toiminta EU-puheenjohtajakauden liikenne-sektorin asioiden hoidossa antoi omalta osaltaan hyvän perustan vaikuttamiseen.

2 Tuloksellisuuden kuvaus

2.1 Toiminnan vaikuttavuus

Seuraavassa on esitetty liikenne- ja viestintäministeriön Ilmailuhallinnolle asettamien vaikuttavuustavoitteiden toteuma. Vasemmassa sarakkeessa on Ilmailuhallinnolle asetettu tulostavoite ja oikeassa sarakkeessa on toteuma 31.12.2006

<p>Lentoturvallisuus Suomessa on korkeaa kansainvälistä tasoa. Yhteisten eurooppalaisten linjausten mukaisesti tavoitteena on vuotuisten lento-onnettomuuksien ja lento-onnettomuuksissa kuolleiden määrän jatkuva väheneminen liikenteen määrän kasvusta riippumatta. Harrasteilmailun osalta tavoitteena on hyvän turvallisuustason ylläpitäminen.</p> <p>Kansainvälisenä tavoitteena on osallistua ilmaialueita koskevaan yhteistyöhön ICAO:ssa, ECAC:ssa, Eurocontrolissa, JAAssa sekä EU:n eri toimielimissä, erityisesti EASAssa. Tämän lisäksi tavoitteena on pitää yhteyttä muiden valtioiden ilmailuviranomaisiin, hoitaa lentoliikennesopimuksiin liittyviä asioita, kansainvälisten lentoreittien allokointiprosesseja ja myöntää luvat ulkomaisille lentoyhtiöille saapua/toimia Suomessa.</p>	<p>Ilmailuhallinnolle ilmoitettujen lentoturvallisuuspoikkeamien määrä kasvoi vuonna 2006 kolmanneksella edellisvuoteen verrattuna. Kasvua selittää lisääntyneiden liikennemäärien ohella ilmoitusvelvoitetta koskevien säädösten muuttuminen, mutta myös ilmoituskulttuurissa havaittu myönteinen kehitys.</p> <p>Liikenneilmailussa tai muussa kaupallisessa ilmakuljetuksessa ei tapahtunut lento-onnettomuuksia. Edellisvuonna sai helikopteri lento-onnettomuudessa surmansa 14 henkeä.</p> <p>Yleis- ja harrasteilmailun onnettomuuksia tapahtui vuoden 2006 aikana 12. Kolmessa kuolemaan johtaneessa onnettomuudessa surmansa sai yhteensä neljä henkeä. Edellisvuonna yleis- ja harrasteilmailun onnettomuuksia tapahtui 13, mutta niissä vältyttiin kuolonuhreilta. Harrasteilmailun viime vuosien turvallisuuskehitystä ei voi pitää hyvänä. Ilmailuhallinto on aloittanut Suomen Ilmailuliiton kanssa työn harrasteilmailua koskevien määräysten uudistamiseksi tavoitteena hyvän turvallisuustason varmistaminen.</p> <p>Ilmailuhallinto on osallistunut aktiivisesti ilmaialueita koskevaan kansainväliseen yhteistyöhön. Lentoliikennesopimuksiin liittyviä kahdenvälisiä valtioiden neuvotteluja on käyty suomalaisten lentoyhtiöiden kasvavat liikenneoikeustarpeet huomioiden. Erityisesti Intian, Japanin ja Kiinan osalta on liikenneoikeuksia saatu merkittävästi lisättyä.</p>
--	--

2.2 Toiminnallinen tuloksellisuus

Seuraavassa on esitetty liikenne- ja viestintäministeriön Ilmailuhallinnolle asettamien tulostavoitteiden toteuma. Vasemmassa sarakkeessa on Ilmailuhallinnolle asetettu tulostavoite ja oikeassa sarakkeessa on toteuma 31.12.2006.

2.2.1 Toiminnallinen tehokkuus

Menot toteutuvat budjetin mukaisena.	Tavoite saavutettiin. Menot jäivät alle budjetoidun (syyt budjetin alittumiseen on analysoitu tarkemmin kohdassa 2.3 "Tulosanalyysi ja johtopäätökset").
Ilmailuhallinto kehittää vuoden 2006 aikana toiminnan tehokkuutta kuvaavat mittarit.	Tavoite saavutettiin osittain. Ilmailuhallinto on käynnistänyt yhteistyössä LVM:n ja Tilastokeskuksen kanssa projektin Ilmailuhallinnon toiminnan tehokkuutta kuvaavien mittarien määrittämiseksi. Mittarit valmistuvat vuonna 2007.

2.2.2 Tuotokset ja laadunhallinta

Palvelutaso	
Lupakirja- ja kelpuutushakemusten käsittelyaika on kaksi viikkoa 95 %:ssa tapauksista hakemuksen saapumisesta, mikäli hakemus ei edellytä täydentämistä ja hakemus sisältää kaikki tarvittavat liitteet.	Tavoitetta ei aivan täysin saavutettu. Hakemuksista 89,8 % on käsitelty asetetussa tavoiteajassa. Tavoiteaikatauluun ei päästy, koska Lupakirjat -yksikössä oli lähes koko vuoden kahden tarkastajan henkilöstöresurssien vajoaminen ja sen vuoksi, että vuodelle 2006 ajoittui valtaosa Suomen huoltohenkilöstön lupakirjojen muuntamisesta EU:n Huoltotoiminta-asetuksen (EY) N:o 2042/2005 mukaisiksi EASA Osa 66 -lupakirjoiksi. Tämä lisäsi lupakirjahakemusten määrää n. 20 %:lla aiempiin vuosiin verrattuna. Nyt uudet tarkastajat on saatu rekrytoitua ja asetettuihin käsittelyaikatauluihin päästään todennäköisesti seuraavan puolivuotisjakson aikana.
Säädäntöön perustuva lentotoimintalupa myönnetään 90 päivän kuluessa siitä, kun kaikki asiaan kuuluvat selvitykset ja tiedot on jätetty Ilmailuhallinnolle.	Tavoite saavutettiin. Johtuen uusien hakemusten vähäisestä määrästä lentotoimintalupien ja lentotyölupien käsittely on pystytty hyvin hoitamaan asetetussa tavoiteajassa.
Ulkomaisille lentoyhtiöille annettavat luvat liikennöidä Suomeen käsitellään kahden työpäivän kuluessa hakemuksen saapumisesta.	Tavoite saavutettiin. Ulkomaisille lentoyhtiöille annettavat luvat liikennöidä Suomeen käsiteltiin kahden päivän kuluessa hakemuksen saapumisesta.

<p>Ilmailuhallinto määrittelee vuoden 2006 aikana käsittelyajat (läpimenoajat) Ilmailuhallinnon muille keskeisille tuotteille sekä kehittää niille läpimenoaikojen tilastointi- ja mittausprosessin.</p>	<p>Tavoite saavutettiin. Ilmailuhallinto on määrittellyt muutaman keskeisen tuotteen läpimenoajat, joista se myös raportoi vuonna 2007 liikenne- ja viestintäministeriölle.</p>
<p>Ilmailuhallinto ottaa vuoden 2006 aikana käyttöön ISO 9001:2000 standardin mukaisen toimintajärjestelmän.</p>	<p>Tavoite saavutettiin osittain. Toimintajärjestelmän rakentaminen on edelleen meneillään, vaikkakin merkittävä osa toimintajärjestelmään tulevista asioista (prosessikuvauksista, toimintaohjeista sekä muista asiakirjoista) saatiin tehdyksi.</p>
<p>Asiakastyytyväisyys Ilmailuhallinnon toimintaan on vähintään 3,2 (asteikolla 1–5).</p>	<p>Tavoite saavutettiin. Ilmailuhallinnossa tehtiin loppuvuonna laaja asiakastyytyväisyystutkimus lupakirja-asiakkaille. Tutkimuksessa haastateltiin puhelimitse 452 asiakasta. Lupakirja-asiakkaiden tyytyväisyys Ilmailuhallinnon toimintaan oli 3,6 asteikolla 1 - 5.</p>
<p>Tuotokset</p>	
<p>Ilmailuhallinnon suoritteiden kysyntä, ks. taulukko lopussa.</p>	<p>Lentokelpoisuuden ja huollon valvontasuoritteiden määrällinen tavoite oli edelliseen vuoteen verrattuna aleneva siksi, että tarkoituksena on vähentää ilma-alusten katsastuksia ja antaa ilma-alusten lentokelpoisuuden tarkastukset asteittain hyväksytyjen lentokelpoisuuden hallintaorganisaatioiden tehtäväksi. Lentokelpoisuuden tarkastusoikeuksia koskevia hakemuksia ei kuitenkaan saatu odotettuun tahtiin, minkä vuoksi Ilmailuhallinto on tehnyt ilma-alusten katsastuksia odotettua enemmän. Myös eräiden muiden valvontasuoritteiden, kuten lentokelpoisuustiedotteiden määrä, on ilmailuhallinnosta riippumattomista syistä suurempi kuin odotettu.</p> <p>Huolto-organisaatioiden määrä 31.12.2006 oli odotettua pienempi. Syynä tähän on vähäinen uusien hakemusten määrä. Kohonneet lupamaksut ovat saattaneet vaikuttaa hakemusten määrään.</p> <p>Muutoin Ilmailuhallinnon lentokelpoisuuden valvontasuoritteiden määrä ylitti vuositavoitteen. Määräysten muuttumisesta johtuvat välttämättömät lentokelpoisuuden tarkastuksia koskevat hyväksynnät myönnettiin toiminnan jatkuvuuden kannalta ajoissa.</p>

	<p>Lupakirjojen määrän vähentymisen yksi syy on se, että huoltohenkilöstön lupakirjojen määrä on vähentynyt. Tämä johtuu siitä, että sekä kansalliset että JAR-66 -lupakirjat on korvattu Osa 66 -lupakirjoilla. Aiemman JAR-66 -lupakirjan rinnalla huoltohenkilöstöllä piti alle 5700 kg ilma-aluksia varten olla myös kansallinen huoltomekaanikon lupakirja. Muunnettaessa myönnettävä EASA Osa 66 -lupakirja on korvannut kaksi aiempaa huoltohenkilöstön lupakirjaa.</p> <p>Voimassa olevien luokan 1 lääketieteellisten kelpoisuustodistusten määrän lisääntymisestä (+154) päätellen suuri osa uusista lentopilaista sekä aiemmista yksityislentäjistä on kouluttautunut ammattilentäjiksi eri lentokoulujen ammattilentäjäkursseilla.</p> <p>Lennonvarmistuksen ja lentopaikkojen osalta suoritelmäärä oli 334, mikä oli ennakoitua vähemmän. Tämä johtui siitä, että lentoestelupaprosessi oli uusi ja lentoestelupia haettiin ennakoitua vähemmän.</p>
--	---

Viraston suoritteiden kysyntä

	2004 toteu- tuma	2005 toteuma	2006 tavoite	2006 toteuma
Lupakirjat	10 802	10.663	11.000	10114 9278*
Yritysten lentotoimintaluvat	47	43	44	43
Koulutusluvut ja -hyväksynät	148	152	152	161
Suomessa rekisteröidyt ilma-alukset	1 324	1 351	1 331	1348
Lentotoiminnan valvonta ja tarkastukset	326	370	420	502
Lentokelpoisuuden ja huollon valvonta	915	977	840	1067
Huolto-organisaatioiden hyväksynät	28	26	33	26
Lennonvarmistus ja lentopaikat	53	28	409 ¹	334

Suoritteiden kehittymiseen saattaa vaikuttaa suoritelmaksujen kolminkertaistaminen, mitä ei ole voitu ottaa huomioon taulukon luvuissa.

* Aiempien vuosien toteutumassa ja tavoitteissa on esitetty lupakirjapäätösten määrät. Vuoden 2006 osalta on myös merkitty * lupakirjojen kokonaismäärä vuoden lopussa. Lupakirjojen määrässä on vuoden 2006 tilastossa yhdistetty aiemmin eri lupakirjoiksi lasketut JAR-66 ja EASA Osa 66 lupakirjojen Luokat A, B1, B2, C kullekin henkilölle yhdeksi lupakirjaksi. Kun monilla henkilöillä on aiemmin ollut sekä kansallinen että JAR-66 huoltohenkilöstön lupakirja, on yhdistämisestä seuraten huoltohenkilöstön lupakirjojen lukumäärä likimain puolittunut aiempaan verrattuna.

¹ määrän ennakoitu kasvu johtuu ilmailulainsäädännön muutoksesta (mm. lentoesteluvat)

2.2.3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

<p>Ilmailuhallinnon henkilöstön työtyytyväisyys on vähintään 3,2 asteikolla 1—5.</p>	<p>Tavoite saavutettiin. Ilmailuhallinnossa tehtiin loppuvuonna laaja koko henkilöstöä koskenut henkilöstötutkimus, jonka vastausprosentti oli 82,8. Ilmailuhallinnon henkilöstön työtyytyväisyys oli 3,29 asteikolla 1 - 5.</p>
<p>Osana toimintajärjestelmää Ilmailuhallinnolla on käytössä osaamisen johtamisen järjestelmä ja tietojärjestelmä tätä tukemassa vuoden 2006 loppuun mennessä.</p>	<p>Tavoite saavutettiin osittain. Osaamisen hallinnan tietojärjestelmä on hankittu. Osassa Ilmailuhallinnon yksiköitä on määritelty mm. tehtäväroolit, pätevyysvaatimukset, tarvittavat osaamiset ja osaamisvaatimukset ja arvioitu osaamisen taso.</p> <p>Vuoden 2007 tulostavoitteena on, että osaamisen johtamisen järjestelmä on käytössä kaikissa Ilmailuhallinnon osastoissa 31.12.2007 mennessä.</p>
<p>Ilmailuhallinnon toimintojen organisointi on viety loppuun ja toimintatavat vakiinnutettu sekä sisäinen organisaatorakenne on saatettu voimaan. Ilmailuhallinnon tarvitsema henkilöstö on rekrytoitu ja henkilöstön perehdyttämisestä on huolehdittu.</p>	<p>Tavoite saavutettiin osittain. Ilmailuhallinnon toiminnot on organisoitu, toimintatavat vakiinnutettu ja sisäinen organisaatorakenne on saatettu voimaan. Henkilötyövuosissa on kuitenkin jääty selvästi alle budjetoidun. Syynä tähän on ollut useiden henkilöiden irtisanoutuminen ja markkinatilanteesta johtuva uusien henkilöiden rekrytoinnin vaikeus. Samoin on epävarmuus vuoden 2007 budjettitasosta hidastanut lisähenkilöiden palkkaamisen ennen loppuvuotta 2006. Uutta henkilöstöä on kuitenkin saatu rekrytoitu siten, että vuoden 2007 alkupuolella tullaan pääsemään kehysten mukaiselle 130 htv tasolle. Uuden henkilöstön perehdyttämisestä on huolehdittu.</p>

Henkilöstöä koskevat tunnusluvut

Henkilöstön lukumäärä ja sen muutosprosentti

Henkilöstön lukumäärä vuoden -06 lopussa oli 128 henkilöä, muutosprosentti = 11,30 %

Henkilötyövuodet = 116 htv

Keski-ikä = 46,11

Ikäjakauma

15-24 v	0 hlöä
25-34 v	25 hlöä
35-44 v	36 hlöä
45-54 v	31 hlöä
55-64 v	34 hlöä
65 - v	2 hlöä

Koulutustaso, indeksiluku (n/m)

Tarkat tiedot eivät ole vielä saatavissa.

Vakinaiset, määräaikaiset (n/m) lukumäärä ja prosenttiosuus

Vakinaiset miehet 85 hlöä ja 66,4 % - vakinaiset naiset 31 hlöä ja 24,2 %
Määräaikaiset miehet 6 hlöä ja 4,7 % - määräaikaiset naiset 6 hlöä ja 4,7 %

Kokoaikaiset/osa-aikaiset, lukumäärä ja prosenttiosuus

Kokoaikaiset 107 hlöä ja 84 %

Osa-aikaiset 21 hlöä ja 16 %

Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta, % = 81,8 %

Kokonaistyövoimakustannukset = 6 812 469 euroa

Tehdyn työajan palkat, prosenttiosuus palkkasummasta = 4 200 944 euroa, 79,93 %

Välilliset työvoimakustannukset ja niiden osuus tehdyn työajan palkoista = 2 611 525 euroa, 62,17 %

Työtyytyväisyysindeksi = 3,29

Vaihtuvuus (sekä lähtö- että tulovaihtuvuus) %

Lähtövaihtuvuusprosentti 14,8 % ja tulo 23,5 %. Lukuja ei ole saatu suoraan järjestelmästä.

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen, % henkilöstöstä = 0,78 %

Sairauspoissaolot, pv/htv = 8 työpäivä / htv

Työterveyshuolto, euroa/htv

Bruttomäärä 646,55 euroa/htv

Nettomääräiset tiedot ovat saatavissa vasta vuodelta 2007.

Työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen, euroa/htv = 50 euroa / htv

Koulutus ja kehittäminen, euroa/htv = 2629 euroa / htv

Koulutukseen käytetyt työpäivät/htv = 3,7 työpäivä / htv

2.2.4 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Ilmailuhallinnon maksut pohjautuvat lähes kokonaisuudessaan Liikenne- ja viestintäministeriön antamaan maksuasetukseen. Talousarvion mukaiset bruttotulot olivat toimintavuotena 3,8 M€, tuloja kerättiin lähes 4,3 M€.

Ilmailuviranomaisen maksut nousivat kolminkertaisiksi verrattuna vuoteen 2005. Maksutason noustessa näin voimakkaasti syntyi epävarmuutta todellisesta maksukertymästä vuoden 2006 osalta, myös asiakkaiden kommentit antoivat aiheita tähän. Huolta aiheutti mm. pelko toiminnan siirtymisestä halvemman kustannustason EU-maihin. Tältä osin huoli maksukertymästä osoittautui aiheettomaksi. Tämän lisäksi säädettiin aikaisemmin maksuttomia toimenpiteitä maksullisiksi, näiden suoritteiden osalta ei ollut täyttä varmuutta todellisesta kysynnästä. Näistä seikoista johdettujen muodostuivat tuotot ennakoitua suuremmiksi.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)

	2006 TA
Tuotot	
Lentokelpoisuus	950
Lentotoiminta ja lupakirjat	1 907
Lennonvarmistus ja lentopaikat	1 288
Ilma-alusrekisteri ja muut tuotot	135
Tuotot yhteensä	4 280
Kustannukset	
Lentokelpoisuus	898
Lentotoiminta ja lupakirjat	2 367
Lennonvarmistus ja lentopaikat	1 187
Ilma-alusrekisteri ja muut tuotot	139
Kustannukset yhteensä	4 591
Ylijäämä (+) / Alijäämä (-)	
Lentokelpoisuus	52
Lentotoiminta ja lupakirjat	-460
Lennonvarmistus ja lentopaikat	101
Ilma-alusrekisteri ja muut tuotot	-4
Ylijäämä / Alijäämä yhteensä	-311
Kustannusvastaavuus %	
Lentokelpoisuus	106 %
Lentotoiminta ja lupakirjat	81 %
Lennonvarmistus ja lentopaikat	109 %
Ilma-alusrekisteri ja muut tuotot	97 %
Kustannusvastaavuus yhteensä	93 %

2.3 Tulosanalyysi ja johtopäätökset

Ilmailuhallinto saavutti sille asetetut tulostavoitteet joko kokonaan tai lähes kokonaan. Koska toimintavuosi oli viraston ensimmäinen, virasto joutui tekemään vielä paljon viraston rakentamiseenkin liittyvää työtä. Kehittämistyö painottui pitkälti lakisääteisten toimintojen pystyttämiseen. Ilmailuhallinnon toiminnot saatiin organisoitua ja organisaatorakenne saatettiin voimaan. Ilmailuhallinto toimi kuitenkin koko vuoden vajaalla henkilöstöllä, joten toiminta keskittyi välttämättömien operatiivisten tehtävien hoitamiseen.

Kaupallisen ilmailutoiminnan turvallisuus oli vuoden 2006 aikana hyvä. Lentoturvallisuuden valvontaa on kyetty myös merkittävästi lisäämään. Yleis- ja harrasteilmailun onnettomuuksia tapahtui 12. Kolmessa kuolemaan johtaneessa onnettomuudessa surmansa sai yhteensä neljä henkeä. Edellisvuonna yleis- ja harrasteilmailun onnettomuuksia tapahtui 13, mutta niissä vältyttiin kuolonuhreilta. Harrasteilmailun viime vuosien turvallisuuskehitystä ei voi pitää hyvänä. Ilmailuhallinto on aloittanut Suomen Ilmailuliiton kanssa työn harrasteilmailua koskevien määräysten uudistamiseksi tavoitteena hyvän turvallisuustason varmistaminen. Harrastajia edustavien järjestöjen entistä suurempaa roolia toiminnan turvallisuusvalvonnassa on myös korostettava.

Koska henkilökunnan työpanos meni käytännön operatiivisten toiminnan hoitamiseen, toimintajärjestelmän ja osaamisen johtamisen järjestelmän rakentamisessa tavoite saavutettiin vain osittain. Näiden molempien rakentaminen jatkuu edelleen vuonna 2007. Ilmailuhallinnon toimintajärjestelmän viitekehyksenä on ISO 9001:2000 laadunhallintajärjestelmästandardi. Käytännössä ISO 9001:2000 mukainen laadunhallintajärjestelmä on kuitenkin laajennettu koko Ilmailuhallintoa ja sen toimintoja koskeväksi toiminta- ja johtamisjärjestelmäksi. Organisaation johtamismalli koostuu useista eri elementeistä ja toimintajärjestelmän avulla ne kootaan Ilmailuhallinnolle sopivaksi järjestelmäksi. ISO 9001:2000 standardi toimii siten ikään kuin kiinnityspohjana näille elementeille, kuten strategiatyölle, erilaisille arvioinneille, prosessijohtamiselle, kehityskeskusteluille, osaamisen johtamiselle jne. Myöskään osaamisen johtamisen järjestelmän rakentamista ei saatu vietyä loppuun asetussa aikataulussa. Tässäkin on kyse koko Ilmailuhallintoa koskevasta laajasta projektista, jonka läpivienti tiukassa aikataulussa niukoilla ja vielä vajailla resursseilla osoittautui haastavaksi.

Ilmailuhallinnon vuoden 2006 budjetoidut bruttomenot olivat 10,6 M€. Toteutuneet talousarviokirjanpidon mukaiset bruttomenot olivat 10,0 M€. Menot jäivät budjetoitua pienemmiksi mm. seuraavista syistä:

- Henkilöstökustannukset ja eräät muut henkilömäärään sidonnaiset kustannukset (mm. puhelinkulut, ravitsemuspalvelut, toimintotarvikkeet jne.) jäivät ennakoitua pienemmiksi. Osa Ilmailuhallinnon viroista oli toimintavuonna täyttämättä joko kokonaan tai osan vuotta, näihin budjetoidut kustannuserät jäivät käyttämättä. Tähän vaikuttivat seuraavat seikat. Henkilöstön vaihtuvuus oli huomattavasti ennakoitua suurempaa, vaihtuvuus lisääntyi merkittävästi verrattuna vuoteen 2005. Uuden henkilöstön rekrytointi oli osittain vaikeaa, vapaiden virkojen täyttäminen pitkittyi joissakin tapauksissa. Myös epävarmuus viraston seuraavien vuosien rahoituksen osalta pitkitti virkojen täyttämistä, avoimia virkoja ei voitu täyttää ennen kuin näiden rahoitus tulevana vuosina oli varmistettu.
- Koulutuskustannukset jäivät merkittävästi ennakoitua pienemmiksi. Pula henkilöstöresursseista ei mahdollistanut kaiken suunnitellun koulutuksen toteuttamista, erityisesti jouduttiin karsimaan alkuvuoden 2006 koulutuksia.

- Kaikkia suunniteltuja kehittämistoimenpiteitä ei kyetty toteuttamaan vuoden 2006 aikana resurssipulan vuoksi. Näihin varatut kehittämiskustannukset jäivät suurelta osin käyttämättä.

Vajaalla henkilöstöllä toimiminen johtui pitkään jatkuneesta rahoituksen määrän epävarmuudesta. Tämän takia uuden henkilöstön rekrytointia jouduttiin lykkäämään niin, että vasta vuoden 2007 alkupuoliskolla voidaan päästä kehysten mukaiselle 130 henkilötyövuoden tasolle. Rekrytointia vaikeutti lisäksi markkinatilanne, mikä näkyi henkilöstön vaihtuvuutena ja uuden henkilöstön rekrytoinnin vaikeutena. Tämä vaikutti myös osaltaan siihen, ettei lupakirja- ja kelpuutushakemusten käsittelyaikatavoitetta aivan saavutettu.

3 Tilinpäätöslaskelmien analyysi

3.1 Rahoituksen rakenne

Ilmailuhallinnon rahoitus koostuu maksullisen toiminnan tuloista ja kaksivuotisesta siirtomäärärahasta. Viraston toimintamenojen mitoituksessa on otettu huomioon lentoliikenteen valvontamaksu, joka kannetaan lentoturvallisuuden valvontaa ja ilmailun julkisia hallintotehtäviä varten. Ilmailulaitoksen viranomaisyksiköissä toimineen henkilöstön siirtyessä Ilmailuhallinnon palvelukseen, siirtyivät myös heidän vuonna 2005 liikelaitosaikana ansaitsemansa lomat Ilmailuhallinnon vastuulle. Ilmailulaitos suoritti tämän lomapalkkavelan korvauksena 822 214€ vuonna 2006. Nämä tuotot on kirjattu satunnaisiksi tuotoiksi.

Rahan lähteet (1000 e)	2006
Maksullisen toiminnan tulot	4 281
Siirtomääräraha	6 800
Satunnaiset tuotot	822
<u>Rahan lähteet yhteensä</u>	11 903
Rahan käyttö (1000 e)	2006
Maksullisen toiminnan menot	4 591
Maksuttoman toiminnan menot	5 433
Määrärahan siirto seuraavalle vuodelle	1 879
<u>Rahan käyttö yhteensä</u>	11 903

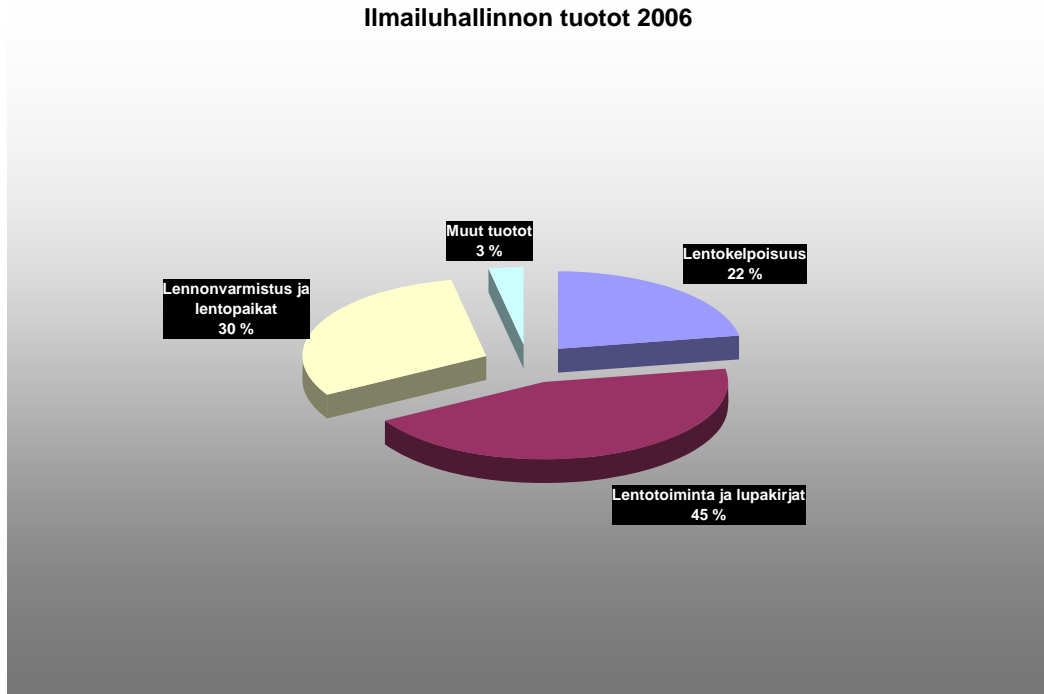
3.2 Talousarvion toteutuminen

Ilmailuhallinnon momentille 31.51.21 myönnettiin kaksivuotista siirtomäärärahaa nettomäärältään 6 800 000 euroa. Talousarvion mukaiset bruttomenot olivat 10 600 000 euroa, toteutuneet bruttomenot olivat 10 025 000 euroa. Talousarvion mukaiset bruttotulot olivat 3 800 000 euroa, toteutuneet bruttotulot olivat 4 281 000 euroa. Vuodelle 2007 siirtyi vuoden 2006 siirtomäärärahaa 1 878 672 euroa.

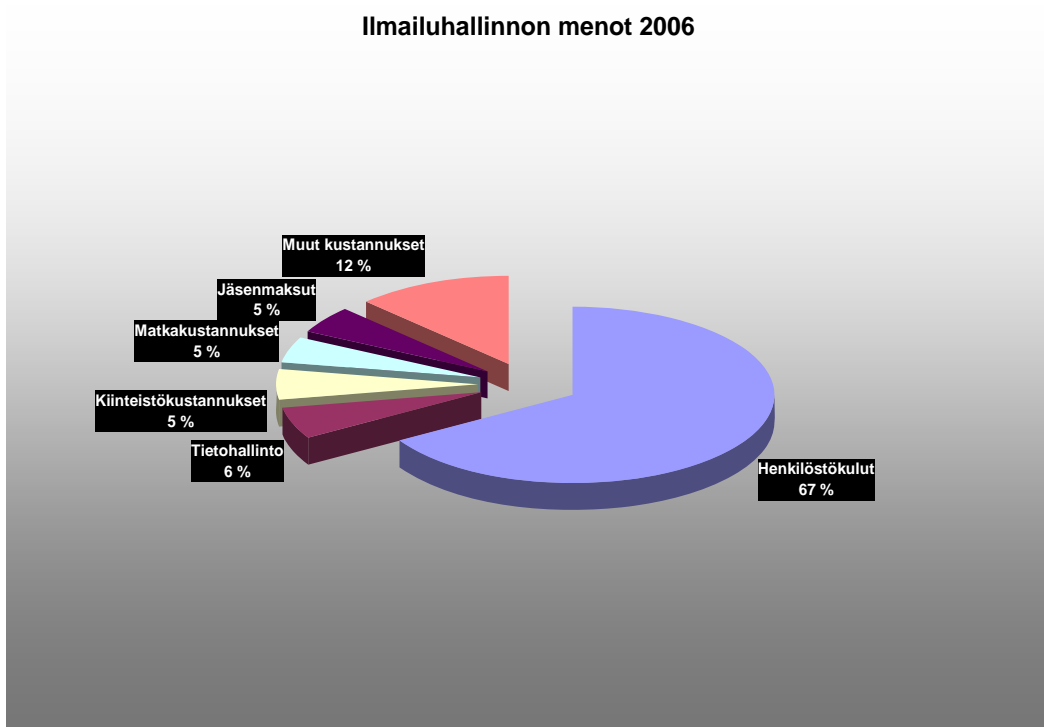
Ilmailuhallinto tehtävänä on kerätä muihin veroluonteisiin tuloihin kohdistuva momentille 11.19.05 kirjattu lentoliikenteen valvontamaksu. Talousarviossa oli momentille arvioitu kertyvän 5 800 000 euroa, toteutunut kertymä oli 6 441 117 euroa. Momentin tuloarvio otetaan huomioon Ilmailuhallinnon toimintamenojen mitoituksessa.

3.3 Tuotto- ja kululaskelma

Ilmailuhallinnon maksullisen toiminnan tulot ylittivät budjetoidun (toteuma: 4,3 M€, budjetti 3,8 M€). Ero johtui oletettua suuremmasta palveluiden kysynnästä (tarkempi selvitys eroista on esitetty kohdassa 2.2.4 "Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus"). Tuotot jakautuivat pääsuoritteiden kesken seuraavasti:

Ilmailuhallinnon kulut alittivat budjetoidun (toteutuma 10,0 M€, budjetti 10,6 M€). Syyt kulujen jäämiseen budjetoitua pienemmiksi on esitetty kohdassa 2.3 Tulosa-lyysi ja johtopäätökset. Kulut jakautuivat seuraavasti:

3.4 Tase

Taseen loppusumma 31.12.2006 oli 692 489 euroa.

Vastaavaa. Virastolla ei ole käyttöomaisuutta. Myyntisaamisia oli 436 203 euroa. Suurimmat myyntisaamiset olivat Finnair Oy:ltä 70 050 euroa, Airecon Oy:ltä 16 900 euroa ja Suomen Ilmailuopistolta 15 600 euroa. Ilmailuhallinto maksoi ennakkomaksuna kansainvälisen ilmailualan järjestön International Civil Aviation Organization (ICAO) vuoden 2007 jäsenmaksun 203 962 euroa. Suoritus maksettiin joulukuussa, koska maksun tuli olla vastaanottajan tilillä 1. tammikuuta 2007. Kasatilillä oli käteisvaroja 1 287 euroa.

Vastattavaa. Virastolla oli ostovelkoja 244 446 euroa. Suurimmat ostovelat olivat Valtion eläkerahastolle 116 003 euroa, Lentoasemakiinteistöt Oyj:lle 43 877 euroa ja Nordic Lan & Wan Communications Oy:lle 35 371 euroa. Siirtovelat koostuivat pääasiassa lomapalkkavelasta suuruudeltaan 863 481 euroa.

4 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Ilmailuhallinto vastaa sisäisestä valvonnastaan ja siihen liittyvästä riskienhallinnasta. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on toteutettu osana viraston normaalia toimintaa. Ilmailuhallinnossa on tavoitteena sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisvaltainen järjestäminen vuoden 2007 aikana. Virastossa on käynnistetty tämän hankkeen vaatimat toimenpiteet. Kokonaisvaltaisen riskienhallintahankkeen tavoitteena on:

- Tunnistaa Ilmailuhallinnon toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja priorisoida ne.
- Kartoittaa olennaiset riskienhallintakeinot.
- Laatia viraston riskienhallintapolitiikka.
- Luoda systemaattinen riskienhallintajärjestelmä, jossa riskienhallinta on integroitu Ilmailuhallinnon toiminnan ja talouden suunnittelu- ja seurantajärjestelmään.
- Tuottaa Ilmailuhallinnon käyttöön apuvälineitä ja menetelmiä riskienhallintaprosessin jatkuvuuden turvaamiseksi.

5 Määräajoin tehtävien kokonaisarviointien tulokset

Vuonna 2006 Ilmailuhallinnon toiminnan vaikutuksista, toiminnan vaikuttavuudesta tai tuloksellisuudesta ei ole tehty arviointia.

6 Yhteenvetotiedot väärinkäytöksistä

Toimintavuonna Ilmailuhallinnon toimintaan ei ole kohdistunut eikä sen toiminnassa ole ilmennyt väärinkäytöksiä.

7 Allekirjoitukset ja määrääjat

Toimintakertomus on hyväksytty Vantaalla 14. päivänä maaliskuuta 2007.

Kim Salonen
Ylijohtaja

Liite: Tilinpäätös 2006

Tiliviraston talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2005	Talousarvio 2006 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2006	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	0,00	5 801 046,41	6 442 163,73	641 117,32	111 %
11.04.01 Arvonlisävero		1046,41	1046,41	-	100 %
11.19.05 Lentoliikenteen valvontamaksu	0,00	5 800 000,00	6 441 117,32	641 117,32	111 %

TULOARVIOTILIT YHTEENSÄ

Pääloukan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2005	Talousarvio 2006 (TA + LTA:t)	Talousarvion n määrärahojen		Tilinpäätös 2006	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2006	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2006	Käyttö vuonna 2006 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	0,00	7 233 866,70	5 355 194,36	1 878 672,34	7 233 866,70	-	0,00	6 800 000,00	4 921 327,66	1 878 672,34
31.51.21 Ilmailuhallinnon toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	0,00	6 800 000,00	4 921 327,66	1 878 672,34	6 800 000,00	-		6 800 000,00	4 921 327,66	1 878 672,34
31.99.19 Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)		433 866,70	433 866,70		433 866,70	-				
MÄÄRÄRAHATILIT YHTEENSÄ	0,00	7 233 866,70	5 355 194,36	1 878 672,34	7 233 866,70	-	0,00	6 800 000,00	4 921 327,66	1 878 672,34

Valtuudet

Tiliviraston talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Ilmailuhallinnolla ei ole käytössään valtuuksia.

Tuotto- ja kululaskelma

1.1.2006 - 31.12.2006

TOIMINNAN TUOTOT		
Maksullisen toiminnan tuotot	4 280 913,24	
Muut toiminnan tuotot		4 280 913,24
TOIMINNAN KULUT		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	422 698,18	
Henkilöstökulut	7 521 530,92	
Vuokrat	305 350,91	
Palvelujen ostot	1 554 506,34	
Muut kulut	1 083 304,36	10 887 390,71
JÄÄMÄ I		<u>-6 606 477,47</u>
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Rahoituskulut	<u>-545,39</u>	-545,39
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT		
Satunnaiset tuotot	822 214,45	<u>822 214,45</u>
JÄÄMÄ II		-5 784 808,41
JÄÄMÄ III		-5 784 808,41
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA		
Verot ja veronluonteiset maksut	6 441 117,32	
Perityt arvonnalisäverot	1 046,41	
Suoritetut arvonnalisäverot	<u>-433 866,70</u>	<u>6 008 297,03</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>223 488,62</u>

Tase

Vastaavaa

31.12.2006

VASTAAVAA

LYHYTAIKAISET SAAMISET

Myyntisaamiset	436 203,23	
Muut lyhytaikaiset saamiset	51 036,42	
Ennakkomaksut	<u>203 962,17</u>	691 201,82

RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT

Kassatilit		1 286,65
------------	--	----------

VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ 692 488,47

VASTAAVAA YHTEENSÄ 692 488,47

Tase

Vastattavaa

31.12.2006

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

VALTION PÄÄOMA

Pääoman siirrot

-1 064 797,10

Tilikauden tuotto-/kulujäämä

223 488,62

-841 308,48

VIERAS PÄÄOMA

LYHYTAIKAINEN

Ostovelat

244 446,01

Tilivirastojen väliset tilitykset

181 311,72

Edelleen tilitettävät erät

131 494,89

Siirtovelat

973 803,93

Muut lyhytaikaiset velat

2 740,40

1 533 796,95

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

1 533 796,95

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

692 488,47

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

Ilmailuhallinto on 1.1.2006 toimintansa aloittanut tilivirasto. Tilinpäätös on laadittu noudattaen annettuja säädöksiä ja määräyksiä.

Ilmailuhallinnolla ei ole tiedossa olennaisia tilinpäätösvouden jälkeisiä tapahtumia.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 2: Nettotuetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2005	Talousarvio 2006 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2006 määrärahojen		Tilinpäätös 2006	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2006	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2006	Käyttö vuonna 2006 (pl. peruutuk- set)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.51.21	Bruttomenot	0,00	6 800 000	10 024 455,35	1 878 672,34	11 903 127,69		6 800 000,00	10 024 455,35		
	Ilmailuhallinnon toimintamenot	0,00		5 103 127,69		5 103 127,69			5 103 127,69		
	Nettomenot	0,00	6 800 000	4 921 327,66		6 800 000,00	-	0,00	6 800 000,00	4 921 327,66	1 878 672,34

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Ilmailuhallinnolla ei ole arviomäärärahojen ylityksiä.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Ilmailuhallinnolla ei ole määrärahojen peruutuksia.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2006
Henkilöstökulut	6 148 208,14
Palkat ja palkkiot	5 284 727,39
Tulosperusteiset erät	
Lomapalkkavelan muutos	863 480,75
Henkilösivukulut	1 285 444,80
Eläkekulut	1 013 660,04
Muut henkilösivukulut	271 784,76
Yhteensä	7 433 652,94
Johdon palkat ja palkkiot, josta	
- tulosperusteiset erät	
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	22 971,51
Johto	22 971,51
Muu henkilöstö	

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Ilmailuhallinnolla ei ole kansallis- eikä käyttöomaisuutta.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Ilmailuhallinnolla ei ole kansallis- eikä käyttöomaisuutta.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Ilmailuhallinnolla ei ole rahoitustuottoja.

Rahoituskulut	2006	2005	Muutos 2006-2005
Muut rahoituskulut	545,39		545,39
Rahoituskulut yhteensä	545,39	0,00	545,39
Netto	-545,39	0,00	-545,39

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat

Ilmailuhallinto ei ole myöntänyt talousarvionaloudesta lainoja.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääomaehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

Ilmailuhallinnolla ei ole käyttö- eikä rahoitusomaisuusarvopapereita.

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Ilmailuhallinnolla ei ole muita oman pääoman ehtoisia sijoituksia.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2006	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	1 286,65	0,00	0,00	1 286,65
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	1 286,65	0,00	0,00	1 286,65

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut vastuut

Myönnetyt takaukset ja takuut

Ilmailuhallinto ei ole myöntänyt takauksia eikä takuita.

Vastuusitoumukset

Ilmailuhallinnolla ei ole vastuusitoumuksia.

Merkittävät monivuotiset taloudelliset sopimusvastuut

Ilmailuhallinnolla ei ole merkittäviä sopimusvastuita.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Ilmailuhallinnolla ei ole taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Rahaston nimi	Taseen loppusumma tai varojen määrä	Organisaation toiminta-alue tai varojen käyttötarkoitus
---------------	---	--

Ilmailuhallinnolla ei ole taseeseen sisältyttäviä rahastoituja varoja.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

	31.12.2006	31.12.2005	Muutos 2006-2005
--	------------	------------	---------------------

Ilmailuhallinnolla ei ole velkoja.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Ilmailuhallinnolla ei ole velkoja.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Muita täydentäviä tietoja ei ole.